

عنوان مقاله:

بررسی خطر زمین لغزش و فرسایش آبراهه ای در بالادست سد سهند با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) (حوضه قرنقوچای، کوهستان سهند، شمال غرب ایران)

محل انتشار:

دومین همایش مقابله با سوانح طبیعی (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مریم بیاتی خطیبی - عضو هیات دانشگاه تبریز، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، گروه پژوهشی جغ

فربیا کرمی - عضو هیات دانشگاه تبریز، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، گروه پژوهشی جغ

خلاصه مقاله:

فرسایش آبراهه ای و وقوع لغزش در سطوح شیب دار حوضه های کوهستانی، نتیجه عملکرد فرایندهای مختلف و تاثیر چندین عامل ویژه است. نوع واحدهای سنگی، شیب، نوع کاربری، میزان بارندگی، حضور گسل ها، عبور جاده ها از کمرکش کوهستان ها و جریان آب ها در دره ها، از جمله عواملی هستند که در وقوع لغزش ها در نواحی کوهستانی، نقش تعیین کننده دارند. اما در یکمحدوده خاص، عامل ویژه ای نقش برجسته تری در وقوع لغزش ها ایفا میکند که در اقدامات پیشگیرانه، تعیین چنین عامل ویژه ای از اهمیت خاصی برخوردار است. درحوضه قرنقوچای (با گسترده گی در مختصات جغرافیائی 36/58P درجه سانتی گراد تا 37/44P درجه سانتی گراد عرض شمالی و 46/27P درجه سانتی گراد تا 47/42P درجه سانتی گراد طول شرقی) که از نظر نوع واحدهای سنگی، ویژگی ژئومورفولوژیکی و زمین شناسی و همچنین نحوه ارتباط انسانی با محیط، تنوع خاصی وجود دارد. به لحاظ این تنوع، علل وقوع لغزش ها نیز در قسمت های مختلف حوضه، متفاوت و متنوع است. در این مقاله، با استناد به پراکندگی لغزش ها بر روی 9 لایه مختلف از نقشه های عامل، فراوانی وقوع لغزش ها محاسبه و با استفاده از روش تعیین عامل ویژه، از بین عوامل مختلف، عامل اصلی تحریک کننده شیب ها نسبت به وقوع زمین لغزش ها و فرسایش آبراهه ای، تعیین شده و در نهایت با بهره گیری از نرم افزار Arc/View محدوده حوضه قرنقوچای از نظر حساسیت به وقوع لغزش و فرسایش در رابطه با پراکندگی سدها، بخصوص سد سهند پهله بندی شده است. این محاسبات و نقشه نهائی تهیه شده نشان میدهد بخش های حساس به وقوع لغزش و فرسایش آبراهه ای در بخش های بالادست حوضه قرار گرفته اند که سدهای بزرگ از جمله سد سهند در چنین محدوده هایی احداث شده اند.

کلمات کلیدی:

کوهستان های نیمه خشک، فرسایش آبراهه ای عامل ویژه، پهله بندی خطر زمین لغزش، حوضه قرنقوچای، حوضه های کوهستانی، GIS

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/31449>

